

OPINIA PRAWNA

Zamawiający:

Kujawsko-Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowych

Wykonawca:

Piotr Wódkowski – radca prawny (Okręgowa Izba Radców Prawnych w Toruniu, nr wpisu Tr-1292)

Przedmiot opinii:

Przedmiotem opinii jest udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy istnieją formalne przeszkody, aby samorząd województwa w ramach otwartego konkursu ofert, przeprowadzonego na podstawie ustawy o pożytku, sfinansował odsetki i prowizje bankowe od kredytów bądź pożyczek zaciąganych przez organizacje pozarządowe na realizację celów statutowych (a niezwiązanych z prowadzoną przez nie działalnością gospodarczą).

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1057), zwana w dalszej części opinii Ustawą.

Odpowiedź:

Nie istnieją formalne przeszkody dla ogłoszenia konkursu na sfinansowanie odsetek oraz prowizji bankowych od kredytów bądź pożyczek zaciąganych przez organizacje pozarządowe, na realizację celów statutowych pod warunkiem, że owe cele statutowe obejmują realizację zadań, o których mowa w art. 4 ust. 1 Ustawy, a także leżą w zakresie zadań województwa, o których mowa w art. 14 ustawy o samorządzie województwa, zaś uzyskana pożyczka lub kredyt będzie wydatkowana na cele związane z ich realizacją.

Uzasadnienie:

W pierwszej kolejności wskazać należy, że sama okoliczność, iż środki będą przeznaczone na koszty pożyczki lub kredytu, ma charakter wtórny wobec tego, na co środki pochodzące z kredytu lub pożyczki będą wydatkowane. Odstąpić należy od prób wąskiej wykładni, opierającej się na stwierdzeniu literalnego braku finansowania kosztów pożyczek lub kredytów dla organizacji pozarządowych, w katalogu zadań publicznych wskazanych w art. 4 ust. 1 Ustawy. Oczywistym wydaje się być, iż uzyskanie finansowania nie jest celem samym w sobie, a służy ono wypełnieniu innego celu tj. takiego, na który będą wydatkowane uzyskane środki.

Nie powinno być zatem wątpliwości, iż finansowanie przez samorząd województwa kosztów pożyczek i kredytów będzie możliwe, jeżeli środki z tych kredytów lub pożyczek przeznaczone będą na realizację projektu z zewnętrznym finansowaniem, obejmującego realizację zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 Ustawy, mieszczących się w zakresie zadań województwa. Istnieje wtedy możliwość ścisłego powiązania takiej formy wsparcia z finansowaniem konkretnego zadania publicznego.

Istniejącym w praktyce przykładem wspierania przez samorząd wojewódzki realizacji zadań publicznych finansowanych z zewnętrznych funduszy, może być funkcjonujący w Województwie Kujawsko-Pomorskim konkurs na dofinansowanie wkładu własnego do projektów finansowanych z funduszy zewnętrznych. Nie wydaje się, aby istniały jakiegokolwiek argumenty prawne za tym, aby uznać niedopuszczalność analogicznego wsparcia, w zakresie kosztów kredytów i pożyczek. Za dopuszczalne należy uznać, przy zachowaniu pozostałych kryteriów, dofinansowanie kosztów tzw. pożyczek

płynnościowych, mających na celu zachowanie przez organizację płynności finansowej pomiędzy wypłatami transz finansowania projektowego, które przeznaczone są ściśle na wydatki z tymże projektem związane.

Podobną tezę należy wysnuć w odniesieniu do wydatków wprowadzie z konkretnym finansowaniem projektowym niepowiązanych, ale bezpośrednio związanych z realizacją zadań publicznych – w szczególności działań merytorycznych i związanych z zakupem i utrzymaniem sprzętu oraz infrastruktury wykorzystywanej w tych działaniach, czy utrzymaniem potrzebnego do nich personelu.

Wątpliwości budzą jednak sytuacje, w których brak jest możliwości ustalenia ścisłego powiązania, pomiędzy uzyskiwanymi pożyczkami i kredytami, a konkretnymi zadaniami publicznymi. Możliwość rozstrzygnięcia tych wątpliwości na korzyść tezy o dopuszczalności omawianej formy wsparcia, będzie wówczas zależeć od możliwości istnienia powiązania określonych wydatków finansowanych z kredytów lub pożyczek, których koszty mają być dofinansowane, z realizacją zadań publicznych. Z pełnym przekonaniem stwierdzić trzeba, że niedopuszczalne byłoby finansowanie kosztów kredytów i pożyczek, które miałyby być przeznaczone na pokrycie kosztów ogólnego działania organizacji (np. koszty walnego zebrania członków czy koszty posiedzeń zarządu), które to nie mają bezpośredniego związku z realizacją zadań publicznych.

Piotr Wodkowski
RADCA PRAWNY